

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 7. juli 2008
Sagsnr.: 12283

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 9. juni 2008 (spørgsmål nr. 3) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 3:

”Vil ministeren redegøre for, hvilken effekt beretningen vil have på den offentlige forskning i genmodificerede organismer (gmo), såfremt den implementeres?”

Svar:

Danmark har en høj position inden for forskning i gmo. Regeringen mener, det er vigtigt at opretholde og styrke denne position.

I forhold til Fødevareudvalgets beretning over forslag til folketingsbeslutning om forbud mod (visse) antibiotikaresistente gmo'er, læser jeg beretningen således, at udvalget ønsker, at der udvises en høj grad af forsigtighed ved anvendelse og godkendelse af gmo'er, og at gmo'er bør have en form for nytteværdi. Jeg noterer mig samtidig, at især forskning i alternativer til markøgener, der er gjort antibiotikaresistente, optager udvalget.

Det er min vurdering, at den offentligt finansierede forskning i gmo'er i udpræget grad følger disse opfordringer.

Samtidig er det vigtigt som udgangspunkt at fastslå, at der er en udstrakt grad af forskningsfrihed i Danmark og at statens indflydelse på, hvilke konkrete forskningsprojekter der igangsættes, derfor er yderst begrænset. I de strategiske prioriteringer af forskningsmidler under Fødevareministeriet er der imidlertid, også når det gælder gmo-området, et stærkt fokus på den samfundsmæssige nytte og effekt af forskningen.

Jeg vil i den forbindelse nævne et spændende forskningsforsøg under Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet på Århus Universitet, der har fået over 8 mio. kr fra Fødevareministeriet. Forsøget går ud på at gensplejse ud fra det såkaldte "cisgenese" koncept, hvor der i modsætning til "transgenese" kun anvendes plantens egne gener eller gener fra arter, der normalt kan krydse med hinanden. Derudover ligger der i cisgenese konceptet, at man sørger for, at de "hjælpegener" (f.eks. antibiotikaresistensgener), der normalt anvendes ved gensplejsning efterfølgende fjernes fra plantelinien, eller der anvendes teknologi uden brug af disse gener. Projektet er samtidig særdeles relevant og med et synligt formål, da det f.eks. vil være muligt at krydse hvede og rug med henblik på at udvikle nye sorter med forbedrede kvalitetsegenskaber og med større tolerance overfor klimaændringer. F.eks. kunne man forestille sig at krydse rugens nøjsomhed med hvedens kvaliteter for brødbagning, hvilket er særdeles nyttigt set i relation til den aktuelle "fødevarekrise".

Netop dette eksempel på offentligt støttet forskning imødegår meget godt de væsentligste hensyn, som udvalget har udtrykt i beretningen. Forsøget udviser en stor grad af forsigtighed ved kun at krydse gener, der også kan krydses ved traditionelle forædlingsmetoder, ligesom der er klare samfundsmæssige formål og nytte med projektet og ikke mindst arbejdes der med udfasning af antibiotikaresistente markøgener.

Jeg har dog samtidig noteret mig, at førende planteforsker, Professor Birger Lindberg Møller, Københavns Universitet, skriftligt overfor Fødevareudvalget har udtrykt bekymring for dele af beretningen. Han finder, at et eventuelt forbud mod gmo'er indeholdende antibiotikaresistente markøgener vil få negative konsekvenser for forskere i Danmark og i udlandet.

Eva Kjer Hansen

/Heidi Søtoft